

_____ *hokimligi*
maktabgacha va maktab ta'limi
boshqarmasi

_____ *maktabgacha va*
maktab ta'limi bo'limi tasarrufidagi
___-umumiy o'rta ta'lim maktabi
to'garak rahbari

_____ *ning*
20__-20__-o'quv yili iqtidorli o'quvchilar uchun

TEATR
TO'GARAK
HUJJATLARI

To'garak a'zolari haqida ma'lumot

№	Familiya ismi va sharifi	Tug'ilgan sanasi	Sinfi	Manzili (to'liq)	Ota-onasi (Ismi sharifi)	Telefon (uy yoki mobil)	Izoh
1.							
2.							
3.							
4.							
5.							
6.							
7.							
8.							
9.							
10.							
11.							
12.							
13.							
14.							
15.							

16.							
17.							
18.							
19.							
20.							
21.							
22.							
23.							
24.							
25.							
26.							
27.							
28.							
29.							
30.							

O'tkazilgan xona _____

“TASDIQLAYMAN”

MMIBDO‘ _____

**20__-20__-o‘quv yili iqtidorli o‘quvchilar uchun tuzilgan “Teatr” nomli to‘garagining
ISH REJASI**

No	Yillik ish reja mavzulari	Soat	Sana	Izoh
1.	O‘zbekistonda qo‘g‘irchoq teatrining yaratilish tarixi	1		
2.	O‘zbekistonda bolalar va yoshlar teatri va boshqa millat teatrlari	1		
3.	Teatr tomoshalarining tashkil etilishi	1		
4.	Xalq teatri san’atkorlari	1		
5.	Mustaxkamlash	1		
6.	Teatr	1		
7.	Fol’klor teatri	1		
8.	O‘zbek an’anaviy xalq teatri	1		
9.	Xalq teatrining keng rivoj topishi	1		
10.	Xalq teatri	1		
11.	Qo‘g‘irchoq teatri	1		
12.	Takrorlash	1		
13.	Qo‘g‘irchoq teatri o‘ziga xos o‘yin-kulgi vositasi	1		
14.	«Chodir jamol» qo‘g‘irchoq teatri	1		
15.	“Chodir xayol” qo‘g‘irchoq teatri	1		
16.	Fonus xayol yoki soya qo‘g‘irchoq teatri	1		
17.	Qiziqchi va masxarabozlar teatri	1		
18.	Og‘zaki dramaturgiya	1		
19.	Mustaxkamlash	1		
20.	O‘zbek sirki	1		
21.	Kino san’ati	1		
22.	An’anaviy xalq teatri	1		
23.	Rejissura va uning teatr san’atidagi o‘rni	1		
24.	Takrorlash	1		
25.	Teatr jamoasi va rejissor orasidagi munosabatlar	1		
26.	Teatrdagi tarbiyaviy ishni olib borish	1		
27.	Teatr sahna bezagi	1		
28.	Teatr san’atida tasviriy faoliyatlar	1		
29.	Teatr san’atida milliylik	1		
30.	Abror Xidoyatov	1		
31.	Olim Xo‘jaev	1		
32.	Farg‘ona teatr muxiti	1		
33.	Farg‘ona viloyati o‘zbek teatri faoliyati	1		
34.	Jaloliddin Oxunov	1		

Mavzu: O‘zbekistonda qo‘g‘irchoq teatrining yaratilish tarixi

Mashg‘ulotning maqsadi:

Ta‘limiy maqsad: to‘garak a‘zolari faolligi, mustaqilligini va teatrga bo‘lgan qiziqishini hamda so‘z boyligini o‘stirish, og‘zaki nutqini shakllantirish, mantiqiy fikrlashga o‘rgatish, tafakkur olamini kengaytirish.

Tarbiyaviy maqsad: o‘quvchilarga insonparvarlik, mehr-oqibat, ilmi va zehni bo‘lish, mehnatsevarlik, adolatparvarlik tuyg‘ularini singdirish, ularni insoniy xislatlar ruhida tarbiyalash.

Rivojlantiruvchi maqsad: O‘zbekiston Respublikasida olib borilayotgan islohatlar, mamlakatni ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirishning ustivor yo‘nalishlariga muvofiq to‘garak a‘zolarini sifatli o‘qitish va tarbiyalash, mustaqil fikrlashga qodir bo‘lgan, hozirgi zamon bozor sharoitlarida ishni izchil tashkil eta oladigan, yuqori malakali raqobatbardosh kadrlarni tayyorlash.

Mashg‘ulot turi: yangi bilim beruvchi, bilimlarni mustahkamlovchi.

Mashg‘ulot uslubi: tushuntirish, suxbat, tezkor savol – javob, amaliy mustaqil ishlar bajarish, munozara, muammoli topshiriq, ko‘rgazmali va boshqalar.

Mashg‘ulot metodi: guruhlarda ishlash, “kim epchil-u, kim chaqqon”, “ko‘rsam tezroq o‘rganaman”, “muammo va yechim” shu kabi metodlar.

Mashg‘ulot jihozi: mavzuga oid rasm, ko‘rgazmalar va tarqatma materiallar, o‘quv qurollari, elektron materiallar.

Mashg‘ulotning borishi: O‘zbek xalqining bolalar tarbiyasi bilan bog‘liq sharqona, o‘ziga xos ananalari olis moziyga borib taqaladi. Bu fikrlarni tasdiqlovchi allomalarimizning bolalar tarbiyasiga oid hikmatlari, afsona-yu, rivoyatlari, qolaversa, xalqimiz tomonidan to‘qilgan turli mavzudagi ertaklari, topishmoqlari, sher-u baytlari tasdiqlaydi. Eng muhumi, avlodlarimizning bolalarga atalgan adabiy merosida milliy ruh, umuminsoniy qadriyatlar, ma‘naviy-ahloqiy g‘oyalar ustuvor ekanligi ko‘zga yaqqol tashlanadi. O‘tmishimizning qadim tarixiga nazar solar ekanmiz, kattalar tomonidan tashkil etilgan yil fasllariva turli marosimlarga bag‘ishlangantamoshao‘yinlar, bayramlar va bularga bag‘ishlangan turlo tadbirlarning kichik tomoshabinlarining asosini Bolalar tashkil etgan. Ular kattalarga nisbatan o‘zgacha qiziqish bilan qiziqchi masxarabozlarning harakatlarini, kulguli so‘z va iboralarini diqqat bilan kuzatganlar, askiyachilarning so‘z o‘yinlarini maroq bilan tinglaganlar. Ayniqsa, qo‘g‘irchoqbozlarning ko‘rsatgan tomoshalari ularning sevimli, maroqli va zavqli tomosholari sanalgan. Bolalarning ilk tomosha ko‘rinishlarini tashkil etgan qo‘g‘irchoq teatri tarixini ilmiy tadqiq qilgan olimlardan biri, Muhsin Qodirov o‘zining “Qo‘g‘irchoq teatri” va “O‘zbek xalq tomosha san‘ati” kitoblarida atroflicha ma‘lumotlar keltiradi. Ayniqsa olimning quyida keltirgan ma‘lumotlari diqqatga sazovardir. “Bizda-deb yozadi M.Qodirov - “Qo‘g‘irchoq o‘yin” deb boshqariladigan va soyasi tushiriladigan turlari o‘tmishda keng tarqalgan. Ular “Chodir jamol”, “chodir xayol” va “Fonus xayol” deb atalgan. “Chodir xayol” teatri “Chodir jamol”ga nisbatan ancha murakkab va mukammaldir. Bu teatr tomoshalari, odatda, kechqurunlari ko‘rsatilgani, shu‘la va shovqindan foydalanilgani tufayli qora pardalar ichidagi qo‘g‘irchoqlarning iplari ko‘rinmay, xuddi qo‘g‘irchoqlarning o‘zlari harakat qilayotgandek tabiiy va ajab manzara hosil qilgan. Har bir mohir qo‘g‘irchoqboz ayni vaqtda iplar yordamida 8-10 qo‘g‘irchoqni harakatga keltira olgan. “Qo‘l qo‘g‘irchoq” teatri bir tomosha ko‘pi bilan o‘n qo‘g‘irchoq ishtirok etgan bo‘lsa, “Chodir xayol” da bir yo‘la ellikdan ortiq qo‘g‘irchoq o‘ynagan. Bu teatrlarda musiqa badiiy bezak sifatida, ko‘proq qaxramonlar xolatini ifodalovchi vosita sifatida xizmat qilgan.

o‘yinlar, bayramlar va bularga bag‘ishlangan turlo tadbirlarning kichik tomoshabinlarining asosini Bolalar tashkil etgan. Ular kattalarga nisbatan o‘zgacha qiziqish bilan qiziqchi masxarabozlarning harakatlarini, kulguli so‘z va iboralarini diqqat bilan kuzatganlar, askiyachilarning so‘z o‘yinlarini maroq bilan tinglaganlar. Ayniqsa, qo‘g‘irchoqbozlarning ko‘rsatgan tomoshalari ularning sevimli, maroqli va zavqli tomosholari sanalgan. Bolalarning ilk tomosha ko‘rinishlarini tashkil etgan qo‘g‘irchoq teatri tarixini ilmiy tadqiq qilgan olimlardan biri, Muhsin Qodirov o‘zining “Qo‘g‘irchoq teatri” va “O‘zbek xalq tomosha san‘ati” kitoblarida atroflicha ma‘lumotlar keltiradi. Ayniqsa olimning quyida keltirgan ma‘lumotlari diqqatga sazovardir. “Bizda-deb yozadi M.Qodirov - “Qo‘g‘irchoq o‘yin” deb boshqariladigan va soyasi tushiriladigan turlari o‘tmishda keng tarqalgan. Ular “Chodir jamol”, “chodir xayol” va “Fonus xayol” deb atalgan. “Chodir xayol” teatri “Chodir jamol”ga nisbatan ancha murakkab va mukammaldir. Bu teatr tomoshalari, odatda, kechqurunlari ko‘rsatilgani, shu‘la va shovqindan foydalanilgani tufayli qora pardalar ichidagi qo‘g‘irchoqlarning iplari ko‘rinmay, xuddi qo‘g‘irchoqlarning o‘zlari harakat qilayotgandek tabiiy va ajab manzara hosil qilgan. Har bir mohir qo‘g‘irchoqboz ayni vaqtda iplar yordamida 8-10 qo‘g‘irchoqni harakatga keltira olgan. “Qo‘l qo‘g‘irchoq” teatri bir tomosha ko‘pi bilan o‘n qo‘g‘irchoq ishtirok etgan bo‘lsa, “Chodir xayol” da bir yo‘la ellikdan ortiq qo‘g‘irchoq o‘ynagan. Bu teatrlarda musiqa badiiy bezak sifatida, ko‘proq qaxramonlar xolatini ifodalovchi vosita sifatida xizmat qilgan.

I. Tashkiliy qism: a) Salomlashish. b) Davomatni aniqlash.

II. Uyga vazifani so‘rash: a) Savol – javob o‘tkazish. b) Topshiriqlarni tekshirish.

III. Yangi mavzu bayoni:

IV. Mashg‘ulotni yakunlash: to‘garak a‘zolarini yutuq va kamchilliklarini muxokama qilish, rag‘batlantirish.

V. Uyga vazifani e‘lon qilish: yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustaxkamlab kelish.

Sana: “__” _____ 20__-yil. Sinflar: _____ To‘garak rahbari: _____

Mavzu: O‘zbekistonda bolalar va yoshlar teatri va boshqa millat teatrlari

Mashg‘ulotning maqsadi:

Ta‘limiy maqsad: to‘garak a‘zolari faolligi, mustaqilligini va teatrga bo‘lgan qiziqishini hamda so‘z boyligini o‘stirish, og‘zaki nutqini shakllantirish, mantiqiy fikrlashga o‘rgatish, tafakkur olamini kengaytirish.

Tarbiyaviy maqsad: o‘quvchilarga insonparvarlik, mehr-oqibat, ilmi va zehni bo‘lish, mehnatsevarlik, adolatparvarlik tuyg‘ularini singdirish, ularni insoniy xislatlar ruhida tarbiyalash.

Rivojlantiruvchi maqsad: O‘zbekiston Respublikasida olib borilayotgan islohatlar, mamlakatni ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirishning ustivor yo‘nalishlariga muvofiq to‘garak a‘zolarini sifatli o‘qitish va tarbiyalash, mustaqil fikrlashga qodir bo‘lgan, hozirgi zamon bozor sharoitlarida ishni izchil tashkil eta oladigan, yuqori malakali raqobatbardosh kadrlarni tayyorlash.

Mashg‘ulot turi: yangi bilim beruvchi, bilimlarni mustahkamlovchi.

Mashg‘ulot uslubi: tushuntirish, suxbat, tezkor savol – javob, amaliy mustaqil ishlar bajarish, munozara, muammoli topshiriq, ko‘rgazmali va boshqalar.

Mashg‘ulot metodi: guruhlarda ishlash, “kim epchil-u, kim chaqqon”, “ko‘rsam tezroq o‘rganaman”, “muammo va yechim” shu kabi metodlar.

Mashg‘ulot jihozi: mavzuga oid rasm, ko‘rgazmalar va tarqatma materiallar, o‘quv qurollari, elektron materiallar.

Mashg‘ulotning borishi: Asosan 1 - Turon teatri sahnasida drama, musiqali teatr, bolalar teatri shakllarining shakllanishi va 1928-1930 yillar oralig‘ida davlat drama, o‘zbek davlat musiqali teatr va o‘zbek davlat bolalar teatrga ajralib rivojlanishiga yuz tutishi.

Viloyat teatrlari o‘zbek milliy teatrlarining ajralmas qismi. 20 yillarda O‘zbekistonda teatr san‘atining faol shakllanishi munosabati bilan 30 yillarning boshlaridan e‘tiboran viloyat teatrlarini qayta tashkil etish, tur va janrlarini aniqlash jarayoni, Farg‘ona vodiysi, Andijon, Farg‘ona, Namangan, Qo‘qon, Samarqand, Buxoro, Qashqadaryo, Surxandaryo, Xorazm, Qoraqalpog‘iston teatri. O‘zbek teatri ikkinchi jahon urushi yillarida (1945-41 yillar). Ikkinchi jahon urushining boshlanishi, hamma narsa front uchun shiori va Vatan himoyasi muammolarini adabiyot va san‘atning bosh mavzusiga aylanishi. Mavzuning ikki jihati: front, front orti hayoti. Har bir xalq tarixining yorqin sahifalari – bosqinchilarga qarshi, yurt mustaqilligi, ozodligi kurashda jon fido etgan yorqin tarixiy siymolarni namunali badiiy obrazini yaratish san‘atni, jumladan teatrning etakchi vazifasi qilib belgilanishi.

I. Tashkiliy qism: a) Salomlashish. b) Davomatni aniqlash.

II. Uyga vazifani so‘rash: a) Savol – javob o‘tkazish. b) Topshiriqlarni tekshirish.

III. Yangi mavzu bayoni:

IV. Mashg‘ulotni yakunlash: to‘garak a‘zolarini yutuq va kamchilliklarini muxokama qilish, rag‘batlantirish.

V. Uyga vazifani e‘lon qilish: yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

Mavzu: Teatr tomoshalarining tashkil etilishi

Mashg‘ulotning maqsadi:

Ta‘limiy maqsad: to‘garak a‘zolari faolligi, mustaqilligini va teatrga bo‘lgan qiziqishini hamda so‘z boyligini o‘stirish, og‘zaki nutqini shakllantirish, mantiqiy fikrlashga o‘rgatish, tafakkur olamini kengaytirish.

Tarbiyaviy maqsad: o‘quvchilarga insonparvarlik, mehr-oqibat, ilmi va zehni bo‘lish, mehnatsevarlik, adolatparvarlik tuyg‘ularini singdirish, ularni insoniy xislatlar ruhida tarbiyalash.

Rivojlantiruvchi maqsad: O‘zbekiston Respublikasida olib borilayotgan islohatlar, mamlakatni ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirishning ustivor yo‘nalishlariga muvofiq to‘garak a‘zolarini sifatli o‘qitish va tarbiyalash, mustaqil fikrlashga qodir bo‘lgan, hozirgi zamon bozor sharoitlarida ishni izchil tashkil eta oladigan, yuqori malakali raqobatbardosh kadrlarni tayyorlash.

Mashg‘ulot turi: yangi bilim beruvchi, bilimlarni mustahkamlovchi.

Mashg‘ulot uslubi: tushuntirish, suxbat, tezkor savol – javob, amaliy mustaqil ishlar bajarish, munozara, muammoli topshiriq, ko‘rgazmali va boshqalar.

Mashg‘ulot metodi: guruhlarda ishlash, “kim epchil-u, kim chaqqon”, “ko‘rsam tezroq o‘rganaman”, “muammo va yechim” shu kabi metodlar.

Mashg‘ulot jihozi: mavzuga oid rasm, ko‘rgazmalar va tarqatma materiallar, o‘quv qurollari, elektron materiallar.

Mashg‘ulotning borishi: Teatr Qadimgi Yunonistonda davlat muassasasi hisoblangan va teatr tomoshalarini tashkil etish bilan bog‘liq jamiki ishlarga davlatning o‘zi bosh-qosh bo‘lgan. Dramalar Dionis sha‘niga atalmish: Kichik yoki Qishloq Dionisiyi (dekabryanvar); Leney (yanvar-fevral); Ulug‘ yoki Shahar Dionisiyi (mart-aprel) degan uch bayramda namoyish etilgan.

Drama tomoshalari dramaturglarning o‘zaro musobaqasi tarzida o‘tkazilgan. Musobaqada uch fojeanavis va komediyanavis shoir ishtirok etgan. Fojeanavislarning har biri uch tragediya

(trilogiya) va bir satirlar dramasi (ya‘ni satirlar ishtirok etuvchi rivoyatga asoslangan quvnoq komediya)dan iborat to‘rttadan pesa taqdim etishi lozim bo‘lgan. Syujet jihatdan bir-biriga bog‘liq uch tragediya trilogiya va shu trilogiyaga satirlar dramasi qo‘shimcha qilinganda trilogiya deb atalgan.

Musobaqalar uch kun davom etgan. Har kun ertalabdan uch tragediya-trilogiya, so‘ng satirlar dramasi va kechki payt komediyanavislardan birining komediyasi namoyish etilgan. Musobaqaga faqat yangi yozilgan asarlar qo‘yilgan. Dramaturglar uchun xorni arxont tayin etgan. Lekin xorni musobaqaga tayyorlash vazifasi, o‘ziga to‘q va o‘zi hohish bildirgan yunon fuqarosi zimmasiga yuklangan. Uni xoreg deb ataganlar. Xoreg o‘z mablag‘i hisobidan xor tarkibini belgilagan, kiyim-kechaklar bilan ta‘min etgan. Dramaturglarning har biri bellashuvda: uchta trilogiya uchun, uchta komediya uchun, jami oltita xoreg talab etilgan.

Dastlabki paytlarda o‘z asarlari uchun musiqa yozish, xorni o‘rgatish ishlarini ham, dramaturglarning o‘zlari bajarganlar. Bora-bora bunday ishlar uchun maxsus kishilar belgilanadigan bo‘lgan.

I. Tashkiliy qism: a) Salomlashish. b) Davomatni aniqlash.

II. Uyga vazifani so‘rash: a) Savol – javob o‘tkazish. b) Topshiriqlarni tekshirish.

III. Yangi mavzu bayoni:

IV. Mashg‘ulotni yakunlash: to‘garak a‘zolarini yutuq va kamchilliklarini muxokama qilish, rag‘batlantirish.

V. Uyga vazifani e‘lon qilish: yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustaxkamlab kelish.

veb-saytimiz: Zokirjon.com

Zokirjon.com veb-sayti orqali o'zingiz uchun kerakli ma'lumotlarni yuklab oling.

Zokirjon Admin bilan

90-530-68-66, 91-397-77-37 nomerga telegram orqali bog'lanishingiz nza456 yoki nza445 izlab telegramdan yozishingiz so'raladi.

Telegramda murojaatingizga o'z vaqtida javob beriladi.

40 listdan iborat "Teatr" nomli iqtidorli o'quvchilarga 34 soatli to'garakni to'liq holda olish uchun telegramdan yozing.

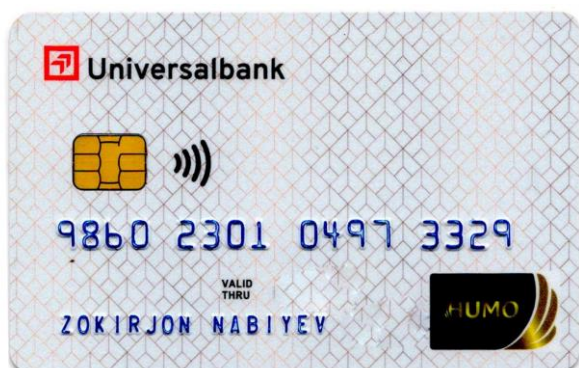

Telegram kanalimiz:

@Maktablar_uchun_hujjatlar

To'lov uchun: HUMO 9860230104973329

Plastik egasi Nabiyev Zokirjon

DIQQAT!!!

Sizga bu **OMONAT** qilib beriladi.

To'liq holda olganingizdan so'ng:

Faqat o'zingiz uchun foydalaning.

Hech kimga bermang hattoki eng yaqin insoningizga ham.

Internet orqali veb-saytlarga joylamang.

Kanal va gruppalarga tarqatmang.

OMONATGA

HIYONAT QILMANG.

Bizni hizmatdan foydalanib qulay imkoniyatga ega bo'ling!
Bizda maktablar uchun quydagi hujjatlar mavjud

- 1. 1-11-Sinflar uchun sinf soati ish reja va konspektlari**
- 2. 1-11-Sinflar uchun barcha fanlardan to'garak hujjatlari**
- 3. Sinf rahbar hujjatlari**
- 4. Metodbirlashma hujjatlari**
- 5. Ustama hujjatlari**
- 6. 1-11-Sinflar uchun barcha fanlardan konspektlar**
- 7. 1-11-Sinflar uchun Ish rejalar (Taqvim mavzu rejalar)**
- 8. Maktab ish hujjatlari**
- 9. Direktor ish hujjatlari**
- 10. MMIBDO' ish hujjatlari**
- 11. O'IBDO' ish hujjatlari**
- 12. Psixolog hujjatlari**
- 13. Xotin-qizlar qo'mitasi ish hujjatlari**
- 14. Kutubxona mudirasi ish hujjatlari**
- 15. Besh tashabbus hujjatlari**
- 16. Ochiq dars ishlanmalar, taqdimotlar, slaydlar**